

22 Μαΐου, 1995

[ΚΟΥΡΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΟΥΡΑΝΙΑΣ ΓΙΑΛΛΟΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Εφεσεσίοντες-Ενάγοντες,

v.

ΣΩΤΗΡΗ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΣ,

Εφεσιβλήτων-Εναγομένων.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8960).

Ευρήματα Δικαστηρίου — Επέμβαση Εφετείου — Προϋποθέσεις επέμβασης Εφετείου.

5 *Αξιοπιστία μαρτύρων — Αξιολόγηση μαρτυρίας — Ευθύνη πρωτόδικου Δικαστηρίου — Προϋποθέσεις επέμβασης Εφετείου.*

10 *Ιατρική μαρτυρία — Αντιφατικές ιατρικές απόψεις ως προς τα αίτια θανάτου θύματος αυτοκινητικού ατυχήματος — Αξιολόγηση μαρτυρίας από το πρωτόδικο Δικαστήριο — Άρνηση του Εφετείου να επέμβει.*

15 *Μαρτυρία — Ιατρική μαρτυρία — Διαφορά εκδοθέντος ιατρικού πιστοποιητικού από την προφορική μαρτυρία — Συνέπειες στην αξιοπιστία του μάρτυρα.*

20 *Οι εφεσεσίοντες-ενάγοντες είναι οι διαχειριστές της περιουσίας του Δημήτρη Γιάλλουρου, ο οποίος απέθανε δώδεκα μέρες μετά από αυτοκινητικό ατύχημα για το οποίο, το πρωτόδικο Δικαστήριο απεφάσισε ότι ευθυνόταν ο εφεσιβλήτος 1. Επίσης, επεδίκασε στους εφεσεσίοντες μόνο ειδικές και γενικές αποζημιώσεις για πόνο και ταλαιπωρία που υπέστη ο αποβιώσας εξ αιτίας των σωματικών βλαβών του, με βάσει το εύρημα ότι ο θάνατος δεν είχε οποιαδήποτε σχέση με τα τραύματα, αλλά από άλλη παθολογική αιτία, η δε διάρκεια ζωής του εξ αιτίας του προχωρημένου σταδίου κίρρωσης του ήπατος από την οποία έπασχε, θα ήταν μεταξύ 6 μηνών και 1*

25 *χρόνου, αν δεν μεσολαβούσε το ατύχημα.*

Οι εφεσεσίοντες καταχώρησαν την έφεση αυτή και ισχυρίστηκαν

ότι το συμπέρασμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ήταν εσφαλμένο, αυθαίρετο και δεν εδικοιολογείτο από τη μαρτυρία.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε ενώπιόν του δύο συγκρουόμενες ιατρικές μαρτυρίες ως προς το κατά πόσο ο θάνατος οφειλόταν στον τραυματισμό ή όχι. Κατά τη μία, ο θάνατος προήλθε από την κίρρωση του ήπατος και ηπατική ανεπάρκεια που υπέφερε ο αποθανών και δεν είχε καμιά σχέση με το δυστύχημα. Η δε αιμορραγία ήταν άσχετη προς τα τραύματα. Κατά την άλλη, η ηπατική ανεπάρκεια δημιουργήθηκε λόγω της κίρρωσης του ήπατος και ότι η αιμορραγία προήλθε από τη ρήξη των κηρσών του οισοφάγου που προέκρινε σαν συνέπεια του ατυχήματος.

Ο συνήγορος των εφεσειόντων εισηγήθηκε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο λανθασμένα αποδέκτηκε τη μαρτυρία ότι ο θάνατος δεν οφειλόταν στο ατύχημα, διότι δεν ήταν εμπειριστατωμένη, ούτε σαφής ούτε επιστημονικά αποδεκτή.

Αποφασίστηκε, ότι:

- (1) Η αξιοπιστία των μαρτύρων και αξιολόγηση της μαρτυρίας είναι έργο του πρωτόδικου Δικαστηρίου και το Εφετείο επεμβαίνει σπάνια αν προκύπτει ότι τα ευρήματά του δε δικαιολογούνται, οπότε το Εφετείο εξάγει τα δικά του συμπεράσματα από τα πρωταρχικά γεγονότα.
- (2) Η μαρτυρία επί της οποίας το πρωτόδικο Δικαστήριο στηρίξε το εύρημα του ότι ο θάνατος δεν οφειλόταν στο ατύχημα αλλά σε άλλα παθολογικά αίτια ήταν εμπειριστατωμένη και σαφής.
- (3) Η μαρτυρία του ιατρού υπέρ της άποψης ότι ο θάνατος οφειλόταν στο ατύχημα διέφερε σε πολλά σημεία από το ιατρικό πιστοποιητικό που εξέδωσε.
- (4) Ήταν εύλογα επιτρεπτό στο πρωτόδικο Δικαστήριο να δεχθεί τη μαρτυρία υπέρ της άποψης ότι ο θάνατος δεν οφειλόταν στο ατύχημα και να καταλήξει σε ανάλογο εύρημα.

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Έφεση.

Έφεση από τους Ενάγοντες κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου (Σταυρινίδης, Α.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 21/4/93 (Αρ. Αγωγής 1584/89) με την οποία κρίθηκε ότι ο θάνατος

του Δημήτρη Γιάλλουρου δεν είχε οποιαδήποτε σχέση με τα τραύματα τα οποία αυτός υπέστη στο ατύχημα που συνέβηκε στη Πάφο στις 2/2/1988.

5 Χρ. Αδάμου, για τους Εφεσεσίοντες.

Αγ. Κακογιάννης, για τους Εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

10

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Α. Κούρρης.

15 ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Στις 2/2/1988 ο Δημήτρης Γιάλλουρος, ενώ προσπαθούσε να διασχίσει τη Λεωφόρο Απ. Παύλου στην Πάφο, κτυπήθηκε από το αυτοκίνητο με αριθμό εγγραφής GDU497T το οποίο οδηγούσε ο εφεσίβλητος 1.

20 Ως αποτέλεσμα του κτυπήματος αυτού, ο Γιάλλουρος υπέστηκε διάφορα τραύματα και μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο Πάφου, όπου έτυχε θεραπείας αλλά λόγω εμφάνισης αιματέμεσης, χειρουργήθηκε και διαπιστώθηκε ότι έπασχε από κίρρωση του ήπατος σε προχωρημένο στάδιο, ρήξη κίρσων του οισοφάγου που αναπτύχθηκαν για να δημιουργηθεί παράπλευρος κυκλοφορία με
25 πολύ διευρυμένα αγγεία, με αποτέλεσμα, παρά την ιατρική προσπάθεια, να αποθάνει την 15/2/1988, λόγω ηπατικής ανεπάρκειας.

30 Ο Δημήτρης Γιάλλουρος ήταν κτίστης στα Δημόσια Έργα, γεννήθηκε στις 18/5/1929 και ήταν παντρεμένος με την Ουρανία Γιάλλουρου. Ο πρωτόδικος Δικαστής κατέληξε ότι ο θάνατος του Γιάλλουρου δεν είχε οποιαδήποτε σχέση με τα τραύματα τα οποία αυτός υπέστη από το δυστύχημα στις 2/2/1988, αλλά από άλλη παθολογική αιτία, η δε περίοδος ζωής του λόγω της ασθένειας από την οποία έπασχε (προχωρημένο στάδιο κίρρωσης του ήπατος), εάν δεν μεσολαβούσε ο θάνατός του στις 15/2/1988,
35 θα ήταν μεταξύ 6 μηνών και 1 χρόνου.

40 Το πρωτόδικο Δικαστήριο επιδίκασε στους διαχειριστές της περιουσίας του αποβιώσαντα Δημήτρη Γιάλλουρου ειδικές και γενικές αποζημιώσεις για πόνο και ταλαιπωρία για τις σωματικές βλάβες που υπέστη ο αποβιώσας.

Ο εφεσίβλητος κατηγορήθηκε για αμελές οδήγημα και παραδέχτηκε ενοχή. Το πρωτόδικο Δικαστήριο κατέληξε ότι ολόκλη-

ρη την ευθύνη για το ατύχημα φέρει ο εφεσίβλητος.

Ως αποτέλεσμα του ευρήματος του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ότι ο θάνατος του Γιάλλουρου δεν είχε οποιαδήποτε σχέση με τα τραύματα τα οποία αυτός υπέστη από το ατύχημα, οι διαχειριστές της περιουσίας του αποβίωσαντα Δημήτρη Γιάλλουρου καταχώρησαν την παρούσα έφεση με την οποία ισχυρίζονται ότι το πιο πάνω συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το πρωτόδικο Δικαστήριο, είναι εσφαλμένο νομικά και πραγματικά, είναι αυθαίρετο και δεν δικαιολογείται από την προσαχθείσα μαρτυρία. 5 10

Το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε ενώπιόν του δύο εκδοχές αναφορικά με το κατά πόσο ο θάνατος του Δημήτρη Γιάλλουρου οφειλόταν στον τραυματισμό του από το τροχαίο ατύχημα και αποδέχτηκε τη μαρτυρία του Ειδικού Παθολογοανατόμου Πάνου Σταυρινού ότι ο θάνατος του Γιάλλουρου δεν είχε οποιαδήποτε σχέση με τα τραύματα τα οποία αυτός υπέστη από το δυστύχημα απορρίπτοντας τη μαρτυρία του Ειδικού Χειρουργού στο Νοσοκομείο Πάφου, κ. Γρηγοριάδη ότι ο θάνατος οφειλόταν μεν στην κίρρωση του ήπατος η οποία όμως επέφερε το θάνατο εξ αφορμής της αιμορραγίας που προκάλεσε η ρήξη των κισρών του οισοφάγου, της εγχείρησης που ακολούθησε, και των επιπλοκών που ήταν αποτέλεσμα των τραυμάτων που υπέστη ο Γιάλλουρος από το ατύχημα. 15 20

Σύμφωνα με τη μαρτυρία του κ. Γρηγοριάδη, ο Γιάλλουρος μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο Πάφου για σκοπούς θεραπείας από τα τραύματα που υπέστη από το δυστύχημα. Αργότερα παρουσίασε αιματέμεση η οποία δεν σταμάτησε παρά τη γενόμενη θεραπεία και λόγω του ότι επιδεινώθηκε η κατάστασή του ο ασθενής μεταφέρθηκε στο χειρουργείο όπου χειρουργήθηκε. Ο ασθενής μετεγχειρητικά παρουσίασε ίκτερο και διεγερτική κατάσταση, χωρίς επικοινωνία με το περιβάλλον και παρά τη συνεχή ιατρική φροντίδα, η κατάστασή του χειροτέρευσε με αποτέλεσμα να αποθάνει στις 15/2/1988, λόγω ηπατικής ανεπάρκειας. Λόγω της κίρρωσης του ήπατος που ήταν σε προχωρημένο στάδιο, δημιουργήθηκε ηπατική ανεπάρκεια η οποία ήταν προϊούσα. Ο μάρτυρας ανέφερε ότι τα αίτια της αιμορραγίας ήταν η ρήξη των κισρών του οισοφάγου και η αφορμή της ρήξης των κισρών ήταν το ατύχημα. 25 30 35

Ο μάρτυρας υπεράσπισης Πάνος Σταυρινός κατέθεσε ότι ασχολήθηκε με την περίπτωση του Δημήτρη Γιάλλουρου βάσει των ιατρικών πιστοποιητικών του ιατρού Γρηγοριάδη και κατά τη γνώμη του ο ασθενής απεβίωσε λόγω της κίρρωσης του ήπατος και ηπατικής ανεπάρκειας και ότι ο θάνατός του δεν είχε καμία 40

σχέση με το δυστύχημα για το λόγο ότι σε καμία από τις σωματικές βλάβες που περιγράφει στην έκθεσή του ο ιατρός Γρηγοριάδης δεν υπάρχει σοβαρό τραύμα του θώρακα ή της κοιλιάς, ούτε υπάρχει εσωτερική κάκωση, η δε αιματέμεση είναι καθαρά αποτέλεσμα της παραπλεύρου κυκλοφορίας λόγω της δημιουργίας της κίρρωσης και της ρήξης των κισσών, τα οποία είναι παθολογικά ευρήματα που δεν οφείλονται στον τραυματισμό από το δυστύχημα και ότι άμεσες ή έμμεσες κακώσεις από τα τραυμάτά του δεν επιδεινώνουν την κατάσταση του ασθενούς ώστε να αποθάνει.

Ο συνήγορος των εφεσειόντων ισχυρίστηκε ότι λανθασμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο αποδέχτηκε τη μαρτυρία του Σταυρινού για το λόγο ότι η μαρτυρία του δεν ήταν εμπειριστατωμένη, ούτε σαφής, ούτε επιστημονικά αποδεκτή.

Το θέμα της αξιοπιστίας των μαρτύρων διέπεται από πάγια νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που προνοεί ότι το θέμα της αξιολόγησης της μαρτυρίας και η αξιοπιστία των μαρτύρων εμπίπτει στην αρμοδιότητα του πρωτόδικου Δικαστηρίου και το Εφετείο σπάνια επεμβαίνει. Αν από τη μαρτυρία που δόθηκε ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου προκύπτει ότι τα ευρήματα στα οποία κατέληξε δεν δικαιολογούνται, τότε το Εφετείο βρίσκεται στην ίδια θέση με το πρωτόδικο Δικαστήριο και έχει εξουσία να εξαγάγει τα δικά του συμπεράσματα από τα πρωταρχικά γεγονότα.

Εξετάζοντας την εισήγηση του δικηγόρου του εφεσειόντα δεν έχουμε πεισθεί ότι δικαιολογείται η επέμβαση μας στην παρούσα υπόθεση. Δεν έχουμε ικανοποιηθεί από την επιχειρηματολογία του συνηγόρου των εφεσειόντων ότι η μαρτυρία του Σταυρινού δεν ήταν εμπειριστατωμένη ή σαφής. Ήταν εύλογα επιτρεπτό στο πρωτόδικο Δικαστήριο να δεχθεί τη μαρτυρία του Δρ. Π. Σταυρινού και να προβεί στα ευρήματα του και να απορρίψει τη μαρτυρία του ιατρού Γρηγοριάδη. Η μαρτυρία του ιατρού Γρηγοριάδη ενώπιον του Δικαστηρίου κατά την ακροαματική διαδικασία, διαφέρει σε πολλά σημεία από το ιατρικό πιστοποιητικό το οποίο εξέδωσε, με ημερομηνία 19/4/988 και το οποίο ήταν Τεκμήριο 5 ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η έφεση αποτυγχάνει και απορρίπτεται με έξοδα εις βάρος των εφεσειόντων. Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.